

МОЗ України

Дніпровський державний
медичний університет

Кафедра соціальної медицини,
громадського здоров'я та
управління охороною здоров'я

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я: ВІД АНАЛІЗУ МИНУЛОГО ДО РОЗУМІННЯ МАЙБУТНЬОГО

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

Дніпро
2024

УДК 614.2 (082)

Підготовлено до друку організаційним комітетом конференції:

Зав. каф., професор Крячкова Л.В.

Професор Лехан В.М.

Доцент Кий-Кокарева В.Г.

Сімон К.І.

Заславський Д.Д.

Матеріали конференції представлені на офіційному сайті кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

<https://302.dmu.edu.ua>

Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Дніпро, 10 жовтня 2024 р. МОЗ України: ДДМУ. Дніпро, 2024. 163 с.

ISBN **978-617-8489-59-5** Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього». За редакцією Крячкової Л.В.

До збірки увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього», присвяченої 100-річному ювілею кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Дніпровського державного медичного університету, внесеної до «Плану проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні у 2024 році» (посвідчення № 432).

Рекомендується для здобувачів вищої медичної освіти, фахівців з громадського здоров'я, лікарів різних спеціальностей, керівників у сфері охорони здоров'я та широкого кола читачів.

© Дніпровський державний медичний університет, 2024

© Кафедра соціальної медицини, громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.

НАУКОВІ ШКОЛИ

Васильєв Ю.К. З БІОГРАФІЇ МИХАЙЛА ВАРФОЛОМІЙОВИЧА ДОНИЧА	4
Заярський М.І. ВІД ЗАГАЛЬНОЇ ДИСПАНСЕРИЗАЦІЇ ДО ЗАГАЛЬНОГО ОХОПЛЕННЯ ПОСЛУГАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	6
Огнев В.А., Мартиненко Н.М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ І ХАРКІВСЬКИЙ ПЕРІОДИ В БІОГРАФІЇ СОЦІАЛЬНОГО ГІГІЄНІСТА С.С. КАГАНА	11
Семенова Л.С., Кириченко А.М., Худик К.О. ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНИХ В ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ МОЛОДДЮ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЇХ ОСОБИСТОСТІ	13
Чухрієнко Н.Д. ¹ , Пучкова Н.В. ² РОЛЬ КАФЕДРИ «СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я» У ВПРОВАДЖЕНІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ЯК ФУНДАМЕНТУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	15

ДЕТЕРМІНАНТИ ЗДОРОВ'Я

Бродська Е.В., Макаренко О.В. УСКЛАДНЕННЯ ОСТЕОПОРОЗУ НА ФОНІ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ	21
Domanchuk T., Chornenka Z. STRESSFUL SITUATIONS IN THE DEVELOPMENT OF GASTRIC CANCER	23
Chornenka Z., Domanchuk T. POTENTIALLY DANGEROUS BEHAVIORAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF GASTRIC MALIGNANCY	25
Орлова Н.М. ¹ , Тонковид О.Б. ² , Демчук А.В. ¹ , Пилипчук В.Л. ¹ ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УКРАЇНІ	29
Поваляєв В.В., Трегуб П.О. ВПЛИВ СПОСОБУ ЖИТТЯ НА МОЖЛИВИЙ РИЗИК РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ФУНКЦІОНАЛЬНОМУ СТАНІ ЖІНОЧОЇ СТАТЕВОЇ СИСТЕМИ	33
Protas Y., Makarenko O. IMPACT OF HELICOBACTER PYLORI ERADICATION AND FREQUENTLY USED MEDICATIONS ON GASTRIC CANCER INCIDENCE IN UKRAINE (2014–2021)	35
Rublevska N.I., Rublevskiy O.D., Shtepa O.P. THE ENVIRONMENTALLY DETERMINED RISKS OF DISEASE DEVELOPMENT IN CHILDREN	39
Трегуб П.О., Літвінова В.О. ВПЛИВ ПАСИВНОГО ПАЛІННЯ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	41
Шульгай А.Г., Теренда О.А. COVID-19 ТА ЙОГО ВПЛИВ НА КАРДІОВАСКУЛЯРНУ ПАТОЛОГІЮ	43
Шепелла Г.Л. ВПЛИВ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРОЖИВАННЯ НА ЗДОРОВ'Я ТА ФОРМУВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	46
Юнтунен Г.М. ¹ , Онул Н.М. ² , Крамарьова Ю.С. ² МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ РОЗВИТКУ НЕКАНЦЕРОГЕННИХ ЕФЕКТИВ У НАСЕЛЕННЯ ЗА ХРОНІЧНОГО ВПЛИВУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ	49

РОЗБУДОВА СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Вальчук С.І. ¹ , Кротова Л.О. ² , Кротова В.Ю. ² ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ КОНТРОЛЮ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	53
Гопак О. ¹ , Ліхолетов Є. ¹ , Коробко М. ² ВНЕСОК КОНЦЕПЦІЇ «ЛІКУВАННЯ-ОСВІТА» У ПСИХІЧНЕ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ФРАНЦІЇ	57
Дудаш Г.В., Брич В.В. МОЖЛИВОСТІ ВПЛИВУ ПЕДАГОГІВ НА ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ПЕРЕКОНАНЬ ЩОДО ЗДОРОВ'Я ТА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ	59
Зайцев В.В. ¹ , Крячков Д.О. ² ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ РЕГЛАМЕНТІВ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ	62
Кий-Кокарева В.Г. СВІТОВИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ	66
Огнев В.А. ¹ , Міщенко М.М. ¹ , Міщенко О.М. ² МЕДИКО-СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я ХВОРИХ ІЗ МОЗКОВИМИ ІНСУЛЬТАМИ	69
Семенов В.В. ¹ , Захаров С.В. ¹ , Джеанта М. ² , Боата А. ² МОНІТОРИНГ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	73
Сокол К.М. ¹ , Подрігало Л.В. ² , Подрігало О.О. ² ОБГРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ «ШКІЛЬНОЇ ДОНОЗОЛОГІЇ»	76
Чащина М.Ф., Макаренко О.В., Заславський Д.Д., ОБІЗНАНІСТЬ МОЛОДІ ЩОДО ПИТАНЬ РЕПРОДУКТИВНОГО ТА СЕКСУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	80
Шаніна В.В., Ставицька О.Ф., Трегуб П.О. РОЛЬ ЯКОСТІ ВОДИ У ПРОФІЛАКТИЦІ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	82

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ УМОВАХ	85
Антал Н.М. ПОТРЕБА ПІДТРИМКИ ГРУДНОГО ВИГОДОВУВАННЯ	85
Березницький Я.С. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ОБЛІКУ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ НАДАННІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ, ЯК ЕТАП ОЦІНКИ ЇХ ЯКОСТІ	88
Грищенко О.О., Червякова К.Д., Трещов М.М. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВІЙНИ	92
Зюков О.Л., Горлач Т.М. ПІДХОДИ ДО ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ КОМПЛЕКСНОЇ АМБУЛАТОРНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ СТАРШИХ ВІКОВИХ ГРУП	94
Крячкова Л.В. ¹ , Хаїтов Р.П. ² , Мороз С.М. ³ ВПЛИВ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЧУТЛИВОСТІ НА ЗАГАЛЬНИЙ ВІДГУК СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЩОДО ЗАПИТІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІД ЧАС СТАЦІОНАРНОГО ЛІКУВАННЯ	99
Лехан В.М. ¹ , Грузева Т.С. ² , Іншакова Г.В. ² ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ПОБУДОВИ СУЧАСНОЇ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	101
Нестеренко В.Г. СТАВЛЕННЯ ДО СМЕРТІ У СУСПІЛЬСТВІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЕГАЛІЗАЦІЮ ЕВТАНАЗІЇ ПАЛІАТИВНИХ ХВОРИХ	106
Огнев В.А., Подпрядова А.А. ОСНОВНІ АСПЕКТИ КАРДІОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ІНФАРКТ МІОКАРДА	108
Огоренко В.В., Шорніков А.В. ОХОРОНА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	111
Слабкий Г.О., Білак-Лук'яничук В.Й., Лопіт В.В. РІВЕНЬ ДОСТУПНОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ГІРСЬКОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ЗОНИ ПРОЖИВАННЯ	114
Тітов Г.І. ¹ , Біло Я.М. ² , Волошин В.О. ³ , Недогібченко Н.О. ¹ ВЗЄМОДІЯ ВІЙСЬКОВИХ ТА ЦИВІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У МЕЖАХ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ	117
МЕНЕДЖМЕНТ, ЛІДЕРСТВО ТА ЕКОНОМІКА У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	122
Дячук М. Д. СТАНДАРТИ НА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В МЕДИЧНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ	122
Клименко І. А., Сироцинська Л.М. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ ОПИТУВАЛЬНИКА ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМАНДНОЇ РОБОТИ	126
Крячкова Л.В. ¹ , Сімон К.І. ¹ , Устимчук О.В. ² ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСТВА З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЛІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	130
Македонський І.О. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	134
Ніколаєнко-Камишова Т.П. РОЛЬ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ У ВТІЛЕННІ ШЛЯХІВ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	137
МЕДИЧНА ОСВІТА	141
Abaturov O.E., Nikulina A.O. CHALLENGES OF MEDICAL EDUCATION TODAY	141
Абрамов С.В., Шумна Т.Є., Тітов Г.І., Виселко А.Д., Соколовський С.І., Бурєга І.Ю. ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 222 МЕДИЦИНА	144
Дячук М.Д., Дячук Д.Д., Зюков О.Л., Яценко Ю.Б., Горачук В.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	146
Здоровець А.О., Олійник Д.І., Трегуб П.О. ОЦІНКА СТАНОВИЩА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ	151
Потабашній В.А., Князева О.В. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ (ВЛАСНИЙ ДОСВІД)	155
Фастовець О.О., Кобиляк С.С., Штепа В.О. ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ	159

ЗДОРОВЕЦЬ А.О., ОЛІЙНИК Д.І., ТРЕГУБ П.О.
**ОЦІНКА СТАНОВИЩА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА
МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ**

*Харківський національний медичний університет, Кафедра громадського
здоров'я та управління охороною здоров'я,
м. Харків, Україна*

Актуальність теми: У воєнний час як ніколи зростає потреба у кваліфікованому медичному персоналі. Компетентні лікарі та якісна медична освіта можуть допомогти зберегти багато життів під час війни та конфліктів. Але, на жаль, в умовах воєнного стану, якість медичної освіти може змінюватися в гіршу сторону.

Мета: Оцінити становище медичної освіти під час війни та запропонувати можливі шляхи його оптимізації.

Матеріали та методи: Опитування студентів медичних університетів України та аналіз отриманих результатів.

Результати: Ми провели опитування серед студентів медичних університетів різних областей України (рис. 1).

Рис 1. Структура опитаних за закладом навчання (у %)

На рисунку 2, можемо побачити, що у більшості онлайн форма навчання або онлайн форма навчання з можливістю відвідування деяких практичних занять.

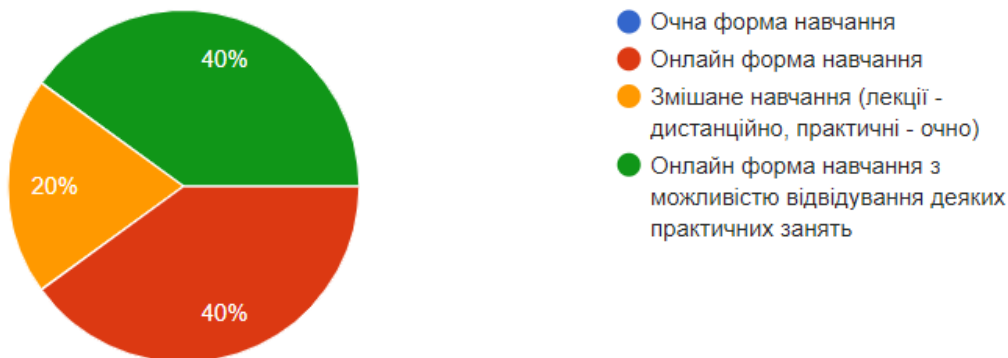

Рис 2. Форма навчання опитуваних (у %)

Згідно з рисунком 3, можна побачити, що якість освіти з початком повномасштабного вторгнення змінилася у 100% опитуваних.

Рис 3. Зміни у якості навчання з початком повномасштабного вторгнення на думку опитаних (у %)

За рисунком 4, можемо побачити, що основні проблеми полягають у стресі та ментальній нестабільності опитуваних, відсутності мотивації до навчання, неможливості відвідування практичних занять через переїзд до іншого міста/країни або через екстрені відключення електроенергії та відсутності зацікавленості педагогів у викладанні свого матеріалу.

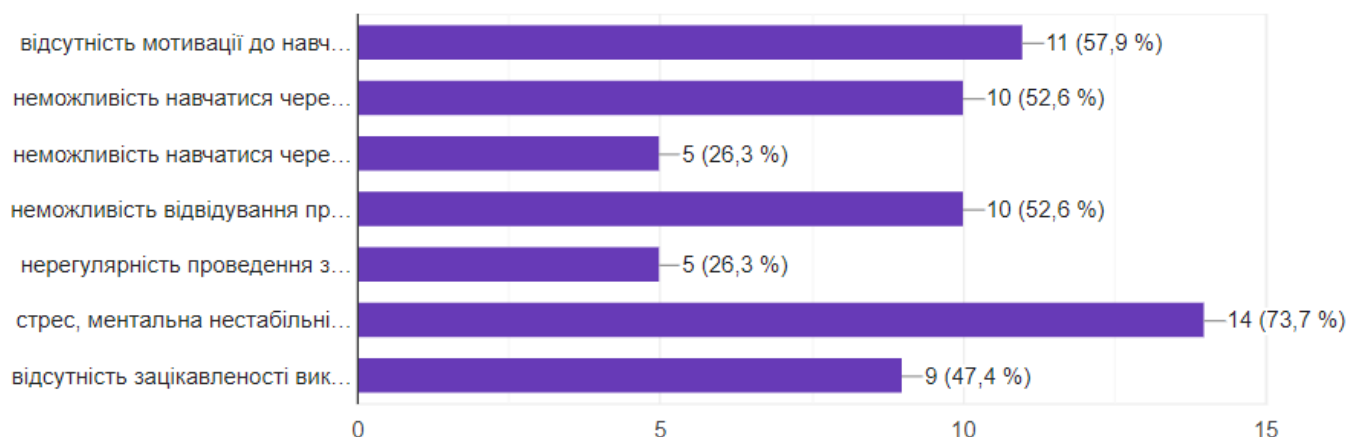

Рис 4. Проблеми у навчанні в умовах війни на думку опитаних (у %)

На рисунку 5, можемо побачити задоволеність студентів рівнем навчання при онлайн/змішаній формі здобуття освіти.

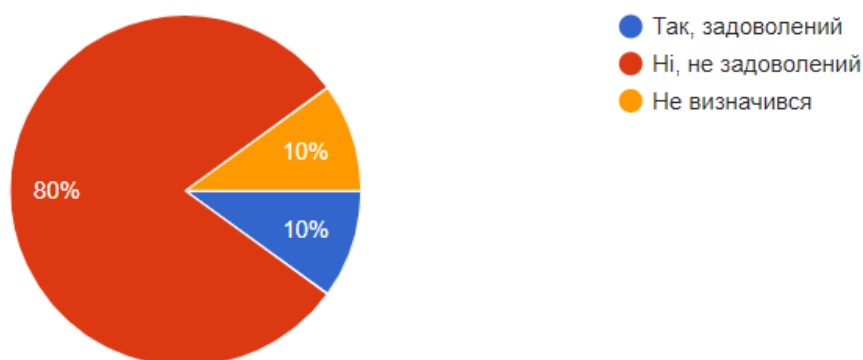

Рис 5. Задоволеність студентів рівнем навчання при онлайн/змішаній формі здобуття освіти (у %)

На рисунку 6, ми бачимо, що більшість студентів не задоволені через відсутність навчальних матеріалів (посібники, методичні видання), невпевненість у власних силах через відсутність практичних навичок, відсутність організації проведення практичних занять адміністрацією університету, неможливість відвідування практичних занять через переїзд до іншого міста/країни.

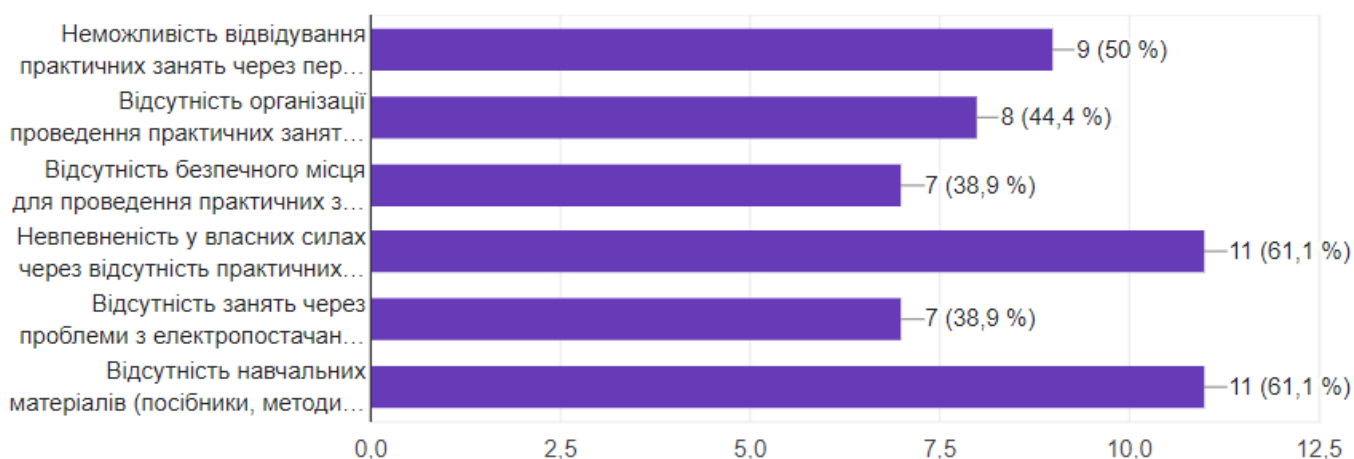

Рис 6. Причини незадоволеності студентів навчанням (у %)

Такі результати можуть спостерігатися через те, що онлайн форма здобуття освіти у медичних закладах має певні недоліки:

1) Обмежені можливості практичних занять: в медичних спеціальностях дуже важливо мати можливість отримати практичні навички, що є набагато складнішим через онлайн навчання.

2) Відсутність міжособистісного очного спілкування: у випадку онлайн навчання важко забезпечити максимально ефективне спілкування між студентами та викладачами, що впливає на розуміння матеріалу.

3) Технічні проблеми: завантаженість мережі, проблеми зі з'єднанням, відсутність електроенергії та технічні неполадки дуже впливають на якість онлайн навчання.

4) Відсутність мотивації та невпевненість у власних силах: Деякі студенти мають проблеми зі збереженням мотивації через відсутність особистого контролю та нагляду зі сторони викладачів.

Ці недоліки ускладнюють процес здобуття освіти у медичних закладах через онлайн форму навчання. Тому оптимізація медичної освіти в умовах війни має свої виклики, але вона дуже важлива для забезпечення необхідних навичок та знань персоналу для надання медичної допомоги у складних ситуаціях. Для вирішення даної проблеми були розроблені певні заходи, а саме:

1) Симуляційне навчання: використання симуляційних сценаріїв, що моделюють реальні медичні ситуації, що має допомогти студентам краще

зрозуміти матеріал, збільшити мотивацію до навчання та отримати практичні навички.

2) Технології в навчанні: використання віртуальної реальності, наочних матеріалів, онлайн платформ для дистанційного навчання та інших сучасних технологій повинно допомогти забезпечити доступ до освіти під час військового стану.

3) Психологічна підтримка: наставництво та налагодження комунікації між викладачами та студентами допоможе збільшити потяг до навчання та впевненість у власних силах в стресових умовах війни.

4) Міжнародний обмін знань: залучення міжнародних партнерів та програм обміну допомагає студентам відкрити нові підходи та навички в області медицини, особливо для тих, хто вимушено покинув місто/країну.

5) Взаємодія з адміністрацією університету з метою забезпечення можливості студентів отримувати практичні навички та відвідувати клінічні бази в безпечних умовах.

Висновки: Отже, оцінка становища медичної освіти під час війни виявила ряд проблемних аспектів, які потребують невідкладного вирішення. Для оптимізації стану медичної освіти в умовах війни рекомендуємо залучати додаткові ресурси та підтримувати студентів, розвивати онлайн-навчання та віртуальні практичні симуляції. Такі заходи допоможуть підтримати рівень підготовки медичних фахівців у складних умовах, а в подальшому підвищити якість медичної допомоги населенню.

ПОТАБАШНІЙ В.А., КНЯЗЄВА О.В.
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ (ВЛАСНИЙ ДОСВІД)

*Дніпровський державний медичний університет, кафедра терапії,
кардіології та сімейної медицини ФПО,
м. Кривий Ріг, Україна*

Актуальність теми. В сучасному суспільстві все більш суворими стають вимоги до підготовки висококваліфікованих медичних кадрів. Для забезпечення відповідності молодих фахівців цим вимогам на заміну накопиченню абстрактних знань прийшов компетентнісний підхід, метою якого є формування у лікаря-інтерна здатність втілювати отримані під час